Казки про родину

Калиточка

Калиточка

Був собі чоловік та жінка, і була у них пара волів, а у їх сусіди — віз. Ото як прийде неділя або свято, то хто-небудь бере волів і воза та й їде чи до церкви, чи у гості, а на другу неділю — другий, та так і поділялись. От жінка того чоловіка, чиї воли, раз йому і каже:

— Поведи воли та продай, справимо собі коня та повозку, будемо самі до церкви та до родичів їздити. Та ще, бач, сусіда свого воза не годує, а нам волів треба годувати.

Чоловік налигав воли і повів. Веде дорогою, аж ось доганяє його чоловік конем.

— Здоров!

— Здоров!

— А куди це воли ведеш?

— Продавать.

— Поміняй мені за коня.

— Давай.

Виміняв коня, сів верхи та й їде. Від'їхав недалеко і зустрічає чоловіка, що жене корову:

— Здоров!

— Здоров!

— А куди це ти їдеш?

— Коня продавать.

— Поміняй мені на корову.

— Давай!

Поміняв і веде дорогою, аж на полі пасуться свині та вівці. Зговорився він, виміняв корову на свиню, а потім на вівцю і поспішає додому. Овечка гарна, аж де не візьмись розлилась велика ріка, а на ній видимо-невидимо гусей. Підійшов він ближче, розбалакався з людьми, виміняв вівцю на гуску, та й пішов понад річкою, і зайшов у село. Аж стрічає жінку, а та:

— Здоров!

— Здорова!

— А поміняй мені на півня гуску!

— Давай!

Помінялись. Іде далі, аж ось доганяє його чоловік:

— На продаж?

— Еге!

— А поміняй мені на калиточку.

— Давай!

Виміняв за півня калиточку й поспішає додому. Аж тут тобі річка розлилась. На березі стоїть перевіз, плату беруть, а в нього ж ні копієчки.

— А перевезете мене? Дам калиточку.

— Сідай!

Переїхав на другий берег.

А там та стояла валка чумаків. Як розпитали ж вони його, за що він виміняв калиточку, сміються з нього.

— Що тобі,— кажуть,— жінка за це зробить?

— Аж нічого! Скаже, слава богу, що хоч сам живий вернувся.

Та й побились об заклад. Коли скаже жінка так, то чумаки оддадуть йому дванадцять маж хури із батіжками. Зараз одібрали одного з себе і послали його до баби. От той приходить.

— Здорові!

— Здоров!

— А ти не чула про свого старого?
— Ні, не чула.
— Він воли на коня проміняв.
— От добре, возик недорого стоїть, як-небудь зберемось.
— Та й коня проміняв на корову.
— Це ще й краще, буде у нас молоко.
— Та й корову проміняв на свиню,
— І то добре, будуть у нас поросятка, а то чи заговляти, чи розговляться — все треба купити.
— Та й свиню проміняв на вівцю.
— І це добре, будуть ягнятка та вовночка, буде що у мене у спасівку прясти.
— Та й вівцю проміняв на гуску.
— І це добре, будут у нас крашаночки та пір'я.
— Та й гуску проміняв на півня.
— О, це і ще краще, півень раненько співатиме та нас до роботи будитиме.
— Та й півня проміняв на калиточку.
— І це добре, будемо, де хто заробить — чи він, чи я, в калиточку складати.
— Та він і калиточку за перевіз віддав.
— Ну що ж, слава богу, що хоч сам живий вернувся.
Так тим чумакам нічого робити, віддали йому дванадцятеро маж.